

Nowy wydział ds. energii w Koszycach wprowadza OZE oraz inne środki efektywności energetycznej

**Koszyce
(Słowacja)**

Wprowadzenie

W styczniu 2009 roku w Koszycach został utworzony miejski wydział ds. energii. Do jego głównych zadań należy zarządzanie strategią energetyczną miasta, analizowanie zużycia energii, zgłaszanie propozycji środków oszczędności energii oraz zwiększanie potencjału pracowników miejskich, jeżeli chodzi o kwestie związane z energią oraz stosowaniem właściwego prawodawstwa krajowego. Ponadto w ramach Urzędu Miasta we współpracy z [Centrum Energetycznym w Bratysławie](#) zostało utworzone Centrum Doradcze ds. Energii, które świadczy darmowe usługi konsultacyjne obywatelom.

Gmina **Koszyce** wdrożyła też szereg środków mających na celu ograniczenie zużycia energii:

- Integracja nowych technologii grzewczych (kogeneracja, pompy ciepła),
- Modernizacja budynków,
- Zmiana paliwa w autobusach transportu publicznego na gaz ziemny,
- Inwestycja w miejską kotłownię z układem kogeneracyjnym zintegrowanym, który zasilany jest biomasą.

Krótką prezentacja Koszyc

Koszycy są drugim co do wielkości miastem Słowacji, które położone jest we wschodniej części kraju, w odległości około 20 kilometrów od granicy z Węgrami, 80 kilometrów od granicy z Ukrainą oraz 90 kilometrów od granicy z Polską. Koszycy są najważniejszą na Słowacji aglomeracją ekonomiczną, która leży na skrzyżowaniu ważnych szlaków transportowych. Mają one połączenie kolejowe oraz międzynarodowe lotnisko.

Miejskie Przedsiębiorstwo Ciepne - Tepláreň Košice – zapewnia znaczną część dostaw ciepła, które wytwarzane jest przez jednostkę kogeneracyjną, wykorzystującą jako paliwo gaz ziemny i węgiel kamienny. Układ rurociągów gorącej wody o długości 104 km oraz parowa sieć ciepłna o długości 23 km zaopatrują ponad 75 000 gospodarstw domowych oraz innych budynków z sektora publicznego i prywatnego. Oprócz kotłowni głównej działa też szereg mniejszych kotłowni, wykorzystujących jako paliwo głównie gaz ziemny, które zlokalizowane są na terenie poszczególnych dzielnic mieszkaniowych. W chwili obecnej realizowany jest projekt zastąpienia paliwa stosowanego do tej pory w jednostce kogeneracyjnej biomasą.

<http://www.flickr.com/photos/kellycain/2572946088/>

Działania zmierzające do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju energetycznego

Od czego zaczęły Koszycy

Administracja miejska przeprowadziła analizę całkowitego zużycia energii. Jej rezultaty posłużyły za podstawę do identyfikacji możliwych do wprowadzenia środków efektywności energetycznej, określenia priorytetów oraz wdrożenia indywidualnych planów działań i konkretnych projektów mających na celu ograniczenie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

W 2007 roku miasto przyjęło miejską strategię energetyczną. Jej cele obejmują zapewnienie efektywnego wykorzystania energii cieplnej oraz ciągły rozwój ekonomiczny. By przyczynić się do osiągnięcia tych celów, miasto zdecydowało się zmodernizować produkcję ciepła.

Od 2008 roku Koszycy są członkiem Stowarzyszenia Zrównoważonych Energetycznie Miast i Gmin - CITENERGO. W styczniu 2009 roku został utworzony w Koszycach miejski wydział ds. energii.

We współpracy z organizacjami pozarządowymi, firmą konsultacyjną zajmującą się kwestiami energetycznymi – Centrum Energetycznym w Bratysławie - oraz En-Efekt s.r.o. miasto prowadzi audyty energetyczne w budynkach prywatnych i publicznych.

Obecna sytuacja w Koszycach

By zmodernizować produkcję ciepła miasto odchodzi od paliwa jakim jest gaz i węgiel, zastępując je biomasą i energią geotermalną. Jako że miasto nie jest właścicielem sieci ciepłowniczej, nie mogło ono interweniować bezpośrednio ani podejmować w tym zakresie żadnych decyzji. Dostatecznie zmotywowało ono jednak lokalne podmioty prywatne, takie jak zakład energetyki cieplnej, państwowe

przedsiębiorstwo zarządzające lasami, itp., by przyczyniły się one do osiągnięcia lokalnych celów energetycznych poprzez stworzenie korzystnych warunków oraz aktywne zaangażowanie się w rozwijanie i wdrażanie lokalnej strategii energetycznej.

Koszyckie Przedsiębiorstwo Transportowe zastąpiło w niektórych autobusach dotychczas stosowane paliwo gazem ziemnym. Ambicją niedawno utworzonego wydziału ds. energii jest przekazanie szeroko rozumianemu społeczeństwu informacji na temat oszczędzania energii oraz wdrażania nowoczesnych technologii energetycznych.

By zredukować zużycie energii w sektorze budowlanym, w mieście prowadzone jest ocieplanie budynków mieszkalnych. Większość tych przedsięwzięć jest realizowana przez stowarzyszenia właścicieli mieszkań i finansowana z ich własnych źródeł, jako że miasto nie przeznaczyło żadnych środków z budżetu miejskiego na tego typu projekty.

Miasto planuje także dokonać modernizacji urządzeń oświetleniowych w budynkach i na ulicach oraz zastąpić dotychczas stosowane żarówki żarówkami energooszczędnyymi.

Centrum doradcze ds. energii, które zostało utworzone we współpracy z [Centrum Energetycznym w Bratysławie](#) i funkcjonuje w ramach Urzędu Miasta, świadczy darmowe usługi konsultacyjne obywatelom.

Główne osiągnięcia

- Integracja nowych technologii grzewczych (kogeneracja, pompy ciepła)
- Modernizacja budynków
- Zmiana paliwa w autobusach transportu publicznego na gaz ziemny
- Inwestycja w miejską kotłownię z układem kogeneracyjnym zintegrowanym, który zasilany jest biomasą
- Zapewnienie usług doradczych obywatelom oraz podnoszenie ich świadomości
- Współpraca z firmami prywatnymi oraz lokalnymi działaczami w zakresie rozwoju i wdrażania miejskiej strategii energetycznej

W rezultacie podjętych działań zużycie energii oraz emisja CO₂ znacznie spadły i będą spadać dalej dzięki kolejnym środkom efektywności energetycznej wprowadzanym w budynkach publicznych. Kilka miejskich domów spokojnej starości doczekało się nowej jednostki kogeneracyjnej (firma Raden) oraz pompy ciepła. Instalacja taka jest niezwykle interesująca, zarówno z punktu widzenia ekologicznego, jak i ekonomicznego.

Wskazówki dla innych gmin

Gminie udało się osiągnąć lepsze rezultaty, gdy postawiła sobie jasne cele (zaoszczędzenie energii cieplnej, renowacja budynków publicznych, wykorzystanie lokalnych odnawialnych źródeł energii, itd.) oraz skoncentrowała się silnie na kwestiach związanych z oszczędzaniem energii.

Współpraca ze specjalistami z Centrum Energetycznego w Bratysławie pomogła w przeprowadzeniu obszernej kampanii informacyjnej skierowanej do obywateli i dotyczącej oszczędzania energii.

Członkostwo miasta w Stowarzyszeniu Zrównoważonych Energetycznie Miast i Gmin - CITENERGO ułatwiło wymianę doświadczeń oraz współpracę z innymi słowackimi miastami aktywnymi na polu energii.

Partner MODELu odpowiedzialny za opracowanie tego studium przypadku: Energie-Cités

Energie-Cités jest stowarzyszeniem skupiającym europejskie samorzady lokalne, mającym na celu promocję lokalnych polityk zrównoważonego rozwoju energetycznego. Sieć ta reprezentuje ponad 1000 miast i miasteczek z 26 krajów. Energie-Cités opracowuje europejskie projekty mające pomóc jego członkom w osiągnięciu celów związanych z energią. Główne cele działalności stowarzyszenia to:

- wymiana doświadczeń, transfer wiedzy oraz organizacja wspólnych projektów, prowadzące w rezultacie do powstawania nowych inicjatyw,
- umożliwienie partnerom skorzystania z wspólnej wiedzy specjalistycznej z zakresu lokalnych strategii energetycznych,
- umacnianie roli i umiejętności partnerów, jeżeli chodzi o wprowadzanie efektywności energetycznej, promocję odnawialnych i zdecentralizowanych źródeł energii oraz ochronę środowiska,
- wywieranie wpływu na politykę oraz projekty realizowane przez instytucje unijne w dziedzinie energii, ochrony środowiska oraz polityki miejskiej.

W celu uzyskania dalszych informacji zapraszamy do odwiedzenia strony: www.energie-cites.eu

Partner-obszernator projektu MODEL: STOWARZYSZENIE CITENERGO

Stowarzyszenie CITENERGO zostało utworzone w następstwie inicjatywy Unii Miast Słowackich oraz Centrum Energetycznego w Bratysławie w ramach paneuropejskiego Procesu BISE.

Deklaracja Utworzenia Stowarzyszenia została podpisana 12 października 2007 roku w budynku Urzędu Miasta Trenčyn w trakcie spotkania prezydium Unii Miast Słowackich.

Do głównych celów CITENERGO należą:

- Przygotowywanie polityk energetycznych
- Promocja efektywności energetycznej oraz wykorzystania lokalnych odnawialnych źródeł energii
- Przekazywanie informacji na temat mechanizmów finansowych, które można wykorzystać do finansowania projektów
- Pośredniczenie w pozyskiwaniu wsparcia finansowego i inwestycyjnego podczas przygotowywania i wdrażania konkretnych projektów

W celu uzyskania dalszych informacji zapraszamy do odwiedzenia strony: www.unia-miest.sk

Więcej informacji

Osoba do kontaktu: Anton Valko
Stanowisko: Specjalista ds. Energii
Organizacja: Miasto Koszyce
Adres: Trieda SNP 48/A, 040 11, Košice
Tel: +421 918 937 330
E-mail: valko@kosice.sk
Strona internetowa: www.kosice.sk

Wzorcowy przykład został przygotowany przez Stowarzyszenie CITENERGO w ramach projektu MODEL współfinansowanego przez Komisję Europejską (DG TREN – EACI Agency) w programie IEE oraz przez Francuska Agencję Zarządzania Energią ADEME.

Odpowiedzialność za treść tego opisu wzorcowego przykładu spoczywa wyłącznie na jego autorach. Nie wyraża on opinii Wspólnoty Europejskiej. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zamieszczonych tutaj informacji.

Strona internetowa projektu MODEL: www.energymodel.eu

© 2009 MODEL

Koordinator
projektu

Oficjalny partner

Przy wsparciu finansowym:

Intelligent Energy Europe

